

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně

akademický rok 2013/2014

**Vysokoškolská kvalifikační práce (ateliérová práce)
posudek oponenta**

Jméno a příjmení studenta: Michal Orság

Název práce: SNP

Posudek:

Úvodom svojho oponentského posudku by som rád poznamenal, že prvá vec s ktorou by som rád oponoval je výber mňa ako oponenta tejto diplomovej práce. Nie som si istý či som kompetentný, aj keď musím priznať, že práca Michala Orsága ma hneď od začiatku zaujala a to ako abiciózny projekt so silným osobným angažmá. SNP považujem za dôležitý dejinný moment nielen československých ale aj európskych moderných dejín, prihliadajúc aj k tomu, že celá moja rodina bola činná v protifašistickom odboji a môj vzťah k povstaniu je osobný.

Považujem za veľmi dôležité aby sa umelci zaoberali aj tak dôležitými a súčasne zložitými témami. Pomníková tvorba, ktorú sa podarilo počas obdobia socializmu sprofanovať, nenabrala v posledných rokoch na zaslúženej vážnosti a zvlášť na Slovensku sa stala verejne kritizovanou a diskutovanou témou.

Orság už v teoretickej časti svojej diplomovej práce spomína obdobie socializmu ale aj nedávnu minulosť. Považujem za vhodné snahu o umelecký prepis informácií získaných k danej téme zo zámerom objektivizovať, alebo až konkretizovať dejinnú udalosť. Som presvedčený o správnosti prístupu k téme, teda obsahu diela.

V popise formálneho prístupu k danej práci nepovžujem dva uvedené príklady za najvhodnejšie, každé z dvoch spomínaných diel sa zaoberá momentom banality a bez kritického podtónu by som ich dal skôr na posúdenie trhu s umením.

Doporučil by som skôr autorovi do pozornosti pamätník SNP v Banskej Bystrici. Dielo sochára Jozefa Jankoviča a architekta Dušana Kuzmu, plány ktorého vznikli ešte v časoch politického uvoľnenia v našej spoločnosti a v rokoch husákovskej konsolidácie a jakešovského blábolizmu prešlo mnohými cenzúrnymi zásahmi. Idea rozkrojeného chleba ako architektury si v posledných rokoch našla miesto v svetovom kontexte s inými stavbami tej doby so spoločným názvom eastern modern.

Aj keď sa v diplomantovej práci jedná o vec bytostne osobnú až intímnu, spája ju s národným pamätníkom (použijem anglické výrazi monumental a historical) umelecký prístup a poetické videnie sveta, čo oceňujem.

Na záver ešte raz spomeniem, že som bol milo prekvapený s akým angažmá a s akou odvahou sa Orság pustil do tohto projektu.

Ani ako oponentovi mi nezostáva nič iné ako držať palce.

Otázky autorovi práce: Otázka len jedna. Prečo si diplomant vybral práve túto tému?

Návrh hodnotení: Výborné

Vypracoval(a): Laco Teren

Datum: 13. 5. 2014

Podpis: